

ترویج کشت گیاه سورگوم علوفه‌ای در برنامه‌های طرح اصلاح الگوی کشت و مقایسه سیلاژ آن با ذرت علوفه‌ای (مورد مطالعه: طرح ملی اصلاح الگوی کشت استان قم)

سید سعید صادق زاده^{۱*}، کریم آتش نما^۲، مجید کلانتر^۳ و محمدرضا حاجی رضا^۴

- ۱- دکتری علوم دامی، گرایش تغذیه دام، پژوهشگر حوزه دام و طیور سازمان جهادکشاورزی استان قم (sacid3657@gmail.com)
- ۲- دکتری علوم خاک، گرایش شیمی و حاصلخیزی خاک، پژوهشگر حوزه خاک و آب سازمان جهادکشاورزی استان قم
- ۳- استادیار مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قم، قم، ایران
- ۴- کارشناس ارشد علوم باغبانی، مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی، سازمان جهادکشاورزی استان قم

چکیده

در راستای اجرای طرح ملی اصلاح الگوی کشت استان قم، ضروری است تا با انعکاس نتایج، برنامه‌ریزی آموزشی- ترویجی و ارتقای دانش فنی بهره‌برداران، توسعه کشت گیاهانی با نیاز آبی کم و سازگار با اقلیم خشک مانند سورگوم که به لحاظ مصرف آب به شتر گیاهان معروف است، افزایش یابد. نظر به تهیه اطلاعات و نتایج بومی از مراحل کشت، تهیه سیلاژ و مصرف سورگوم علوفه‌ای و به منظور ترویج و ارتقا سطح دانش گروه‌های هدف بهره‌برداران شامل زارعین به عنوان تولیدکننده و دامداران در قالب مصرف‌کننده محصول، مزارع مقایسه‌ای و همچنین تحقیقی ترویجی در سطح استان به مرحله اجرا درآمد. اندازه‌گیری‌های صورت گرفته نشان داد که میانگین عملکرد ارقام مختلف سورگوم علوفه‌ای ۴/۵ برابر عملکرد ذرت علوفه‌ای است. در این زمینه در منطقه دارای آب و خاک شور علیرغم عدم رشد ذرت علوفه‌ای، عملکرد مناسبی از سورگوم به دست آمد. در خصوص نتایج بخش تغذیه دام نیز جایگزینی سیلوی ذرت با سیلوی سورگوم در جیره گاوهای شیرده و پرواری هیچ گونه اثر منفی بر تولید شیر یا افزایش وزن نداشت. میزان افزایش وزن گوساله‌های پرواری مصرف‌کننده سیلوی سورگوم در ماه اول، دوم و سوم دوره پروار تقریباً مشابه با افزایش گروه مصرف‌کننده ذرت بود. نهایتاً مصرف سورگوم هیچ‌گونه کاهش در درآمد گاوداری از نظر درآمد فروش گوشت یا درآمد تولید شیر نداشته و حتی قیمت تمام‌شده سیلوی سورگوم کم‌تر بود.

واژه‌های کلیدی: الگوی کشت، سورگوم علوفه‌ای، گاوهای شیری، ذرت علوفه‌ای